

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 59. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 14-го березня 1939.

No. 59. Jersey City, N. J., Tuesday, March 14, 1939.

VOL. XLVII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ НА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

ВЕЛИЧАВИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ У. Н. СОЮЗУ В ШІКАГО

1,800 УЧАСНИКІВ, ДОВГА НИЗКА БЕСІДНИКІВ, ЗНАМЕНИТА КОНЦЕРТОВА ПРОГРАМА. ШІКАГО (ЛІННОІС). — Близько дві тисячі учасників зішлюся на концерт, що його влаштовано тут у неділю, 12 березня, в великій аудиторії школи Шопена, з приводу 45-ліття заснування Українського Народного Союзу заходами 25 відділів У. Н. Союзу з Шікаго й околиць, а саме: 22, 33, 106, 125, 139, 214, 216, 220, 221, 222, 176, 243, 252, 259, 301, 335, 354, 379, 393, 398, 415, 68, 100, 107 і 346.

В імені Окружного Комітету У. Н. Союзу відкрив ювілейний концерт гр. Тарас Шпікула й представив як перших бесідників представників цього комітету інж. Степана Куропаса, котрий говорив про вагу ювілею У. Н. Союзу для Шікаго, та адв. Романа Смука, котрий заясував цілі У. Н. Союзу.

„У. Н. СОЮЗ СПОВНЯЄ НЕОБХІДНУ ПОТРЕБУ“ — ГОЛ. ПРЕДС. МУРАШКО.

Гр. Микола Мурашко, головний предсідник У. Н. Союзу, представив, яку велику, просто необхідну матеріальну й духову потребу в житті українського імігранта сповнив своїм повстанням і існуванням У. Н. Союз.

Вигнаний страшною долею з рідного краю, український селянин найшов тут кусок хліба, але не найшов того, що було близьке й дороге його серцю. У. Н. Союз дав йому безпеку від нещастя, каліцтва й смерті. У. Н. Союз створив йому український осередок, що керує його боротьбою за українські права, за культурне піднесення іміграції через несення освіти.

За весь час свого існування У. Н. С. остався вірним цим ідеям: виплатив посмертне по 6,815 членах на загальну суму понад 5 мільонів доларів, виплатив за померлими членами на суму понад \$400,000, жертвував понад сто тисяч доларів на національні цілі в ріднім краю й Америці.

Його залишилося майно з 5 і чверть мільона доларів є повною запорукою забезпечення всіх членів. Здобутки У. Н. Союзу є доказом, що У. Н. Союз перетворив душу українського імігранта та наповнив її розумінням засобу організаційної боротьби за поправу своєї долі. „Бути членом У. Н. Союзу значить розуміти, що добро, сила й щастя всіх нас може прийти лише дорогою доцільних і творчих змагань загалом.“

ВАГА ДОПОМОГИ СПОРТОВІ МОЛОДІ ДЛЯ ВИРОБЛЕННЯ ХАРАКТЕРУ — ЗАСТ. ПРЕДС. ГЕРМАН.

По англійській промові гр. Григорій Герман, заступник головного предсідника У. Н. Союзу. Він звернув молоді увагу на підтримку У. Н. Союзу для розвою спорту серед української молоді та на вагу спорту для розвою характеру людини, головні прикмети львівності.

Гр. Марія Малевич, заступниця головного предсідника У. Н. Союзу, говорила про вагу У. Н. Союзу для розбудження української жінки на іміграції та про великі заслуги У. Н. Союзу коло матеріального забезпечення й духового піднесення імігрантки та налагодження кращого відношення між матір'ю й дитиною.

„У. Н. С. СПОВНИВ ПІОНІРСЬКИЙ КЛИЧ: ВЛАСНИМИ СИЛАМИ!“ — ГОЛ. РЕК. СЕКР. ГАЛИЧИН.

Гр. Дмитро Галичін, головний рекордовий секретар У. Н. Союзу, навів слова „Свободи“ з 1897 року: „Ми ще докажемо того, що з часом створимо в Америці одну велику родину, що мотиме гордитися тим, що стала на ноги власними силами!“ Обходячи 45-літній ювілей У. Н. Союзу, ми можемо з гордістю ствердити, що заповіт перших піонерів нашої організації сповнився: в Америці справді створено одну велику родину, і створено її без зовнішньої помічі, своїми власними силами.

Створено її важкою, мозольною, подиву гідною працею багатьох урядників і членів. Спіратися й уповати на власні сили — було все провідною думкою діяльності У. Н. Союзу. Її він голосив, її проводив у життя, її пропагував. Гасло власних сил У. Н. Союз передає молодому, тут родженому поколінню. При допомозі У. Н. Союзу молодіж зможуть краще розвинути й розбудувати свою власну силу та сповнити як слід свої обов'язки супроти тутешнього краю й краю своїх батьків.

„МАЄТОК НЕПОХИТНИЙ ФУНДАМЕНТ!“ — ГОЛОВНИЙ ФІН. СЕКР. СЛОБОДЯН.

Гр. Роман Слободян, головний фінансовий секретар-касієр У. Н. Союзу, представляв маєткову силу У. Н. Союзу як непохитну основу, на якій можна будувати організаційне життя й розвивати всяку культурну діяльність.

Гр. Дмитро Капітула, голова контрольного комісії У. Н. Союзу, вказував, що великий маєток, який старе покоління У. Н. Союзу передає молодому, є дуже поважним завдатком для цієї молоді для дальшого розвою. Старе покоління починало з нічого, молоде покоління починає з мільонів доларів.

„ЗАПОВІТ ШЕВЧЕНКА ПРОВІДНОЮ ДУМКОЮ У. Н. СОЮЗУ Й СВОБОДИ“ — Д-Р Л. МИШУГА.

Ред. д-р Л. Мишуга говорив про те, що У. Н. Союз і „Свобода“ здійснювали „послання“ Т. Шевченка, звернене до українців в Америці, щоб об'єднали „найменшого брата“.

ДО ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗУ!

ВП. СОЮЗОВЦІ!

По переведенню контролі над майном і діловодством У. Н. Союзу, Головна Контрольна Комісія уважає за відповідне звернутися до Вас кількома словами такого змісту:

1938. рік був добрим роком не лише в житті української нації взагалі, але й У. Н. Союзу з окрема. Добрим не лише з бизнесової, але й морально-бого, морального тому, що поза бизнесову сторінку — великого числа нововписаних членів в минулому році, члени ці є вже з молодшого нашого покоління. Значить організація наша є на правильній дорозі в тому напрямі, бо молоде покоління наше має вже величезні кадри будучих членів У. Н. Союзу, підчас коли кадри старшого покоління знаходяться майже на вичерпанню.

Український Народний Союз на загальне число 3,000 нових членів втратив через суспензу 1,000 членів, які вже до організації не вернулись, так що збільшився лише на 1,887 членів. Виходить, що найбільшою болячкою У. Н. Союзу в минулому році було завелике число суспенз. Найбільше членів суспендовали відділи, що найменше зростають; зате відділи, які минулого року виказали великий приріст членства, виказують дуже мале число суспендованих членів.

В ювілейному році У. Н. Союзу — Головна Контрольна Комісія звертається до Вас за закликом: причиніться не лише до зросту У. Н. Союзу чисельно, але й зменшіть рівнож суспензу вмілим веденням господарки відділів У. Н. Союзу.

Головна Екзекутива У. Н. Союзу в минулому році виконувала свої обов'язки вдовольно, а господарка У. Н. Союзу знаходиться в доброму стані.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ У. Н. СОЮЗУ:

Д. КАПІТУЛА, Д-Р А. Т. КІБЗЕЯ, О. МАЛИЦЬКИЙ, С. КУРОПАСЬ, Р. СМУК.

ПРИЯТЕЛЬ СМЕРТИ.

Англійський лорд Джон Андерсон „королівський печаткар“ має в Англії славу людини, що найбільше разів заглядала смерті в очі. На нього робили кілька разів атентати: крім цього він їхав двічі поїздом, що вилетів у повітря. Як губернатор Бенгалу він стояв кілька разів під загрозою смерті індійця, що стріляв до нього. Він помилював і зробив йому протекцію, щоб його прийняли як студента лондонського університету.

100,000 МОЛОДИХ „ВОЛОКИТ“.

Кенет Вудсворт, секретар Канадського Конгресу Молоді, устійнив у своєму докладі в Торонті, що сьогодні знаходиться в Канаді сто тисяч молодих волоки, або безробітних, що з безчинності волокаються з одного місця у друге в надії знайти роботу, або прямо тому, аби „дома не сидіти“. Серед них кілька тисяч розволочених дівчат.

МІСТО ПОКРИЛО КОШТИ ПАНЧІХ.

Скарбник Торонта звернув молодій жінці 59 ц. за шовкові панчішки, які вона ушкодила, впавши на слизкий вулиці. Міська комісія узгодила десять випадків відшкодування, спричинені упадком на слизкій вулиці. Один добродій домагався відшкодування за окуляри, які розбились при упадку на ховзанці в парку підчас проходження у 5-й годині ранку, але його зажадання відкинуто заявою, що ніхто його не прохав на прохід так вчасно рано.

ДЛЯ „ХВІЛІ“ ВСЕ ЩЕ „НЕЯСНЕ“...

Жидівська „Хвіля“ (Львів), ц. р. в статті п. н. „Зміни на шахівниці політичної гри“ займається ще далі справою спільної мадярсько-польської границі й пише про те фантастичне питання ось що:

„Є тільки неясне, як виглядає питання польсько-мадярської границі. Але й та справа не є вже така пильна й актуальна, як перед кількома місяцями. Польсько-мадярська границя означає сьогодні майже польсько-німецьку границю. Мадярищина є зовсім в руках Німеччини хвилево здержані, але хоч німецька преса оправдує це й боронить Карпат-Україну — лінія Гітлера вже поміркована.“

Головні бої переносяться вже далеко на захід“.

ОСВІТНИЙ ПОДАТОК ПРИНІС \$3,133,277 ПРИБУТКУ.

Звіт проведений у саскачеванській легіслації вказує, що з освітнього податку мав саскачеванський уряд до 31 січня, 1939 р. Згаданий освітній податок уведено в життя 3-го вересня, 1937 р. і він вносить 2 відсотки, які стягаються при всіх закупках, з виїмком їди і кількох інших речей.

ВЕЛИЧЕЗНИЙ ЗІЗД КАРПАТСЬКОЇ СІЧІ В ХУСТІ

ХУСТ. — В суботу й неділю, 19 та 20 лютого, відбувся в Хусті величезний зізд Карпатської Січі, в якому взяло участь близько сім тисяч січовиків та січовичок в однострої. У всіх Карпатській Україні не було мабуть одного села, яке не було б заступлене на цьому славному зізді, пише про цей зізд карпатська „Нова Свобода“. Зізд розпочався Службою Божою, на якій було посвячення прапору. Опісля відбувся похід головними вулицями міста.

Ліс прапорів. Справжня армія.

Похід сформувалася біля гр.-кат. церкви. Січовики і січовички походили в веселі з піснями на устах. Кожний вояк і невоєк, що бачив цей похід, переконався про строгі дисципліну членів Карпатської Січі. Всі походили вулицями Хусту немов справжнє військо. На чолі кожного відділу був несений жовто-блакитний і січовий прапор. В поході несено 220 прапорів. Дві музики пригравали до походу. З грудей кожного виривалось: „Слава Карпатській Січі! Слава Україні!“, та їх вождам, що зуміли в короткому часі створити таку сильну військову організацію. На цей зізд прибув теж ген. Віктор Курманович, якому січовики справили велику овацію.

АМЕРИКАНСЬКА ЖУРНАЛІСТКА ПРО ПОЛОЖЕННЯ У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ. — Відома американська журналістка Ен МекКормик, що перебуває тепер у Львові, доносить звітам до „Нью Йорк Таймсу“, що положення в тій частині українських земель надзвичайно напружене. Вона говорить, що ненависть між поляками й українцями так велика, що рішає навіть в подружжю жити; й коли трапляється таке, що українці оженилися з полькою, або навпаки, то поживши троха вони розходяться. МекКормик каже, що питання українське не рішають ті українці, що є в Карпатській Україні, ні ті, що є в Советській Україні, а ті, що є в Польщі. Тому, що цей край знайшовся в дуже важнім політичній положенні, майже всі більші держави відкрили у Львові свої консуляти і тихцем сліdkують за розвитком подій. Зо зрозумілих причин МекКормик не говорить безпосередньо про те, як поляки дають українців, але говорить це посередньо. Вона каже: „Але, коли б думка зробити з цього краю випадкову браму була занехана всіми великими державами, тоді поляки, можливо, перестануть давити українців, а українці перестануть ненавидіти поляків“.

Вона також говорить, що поляки рішені за всяку ціну не допустити до того, щоб повсталася самостійна українська держава, або щоб Німеччина зробила собі шлях через Польщу далі на схід. Проти цього поляки готові боротись до загибуні, говорить вона. Поляки твердо заявляють, що „Польща не Чехословаччина“, себто, кажуть те саме, що говорив Бенеш перед Мінхенським договором, що „Чехословаччина не Австрія“. Польща далі мріє про те, щоб відзискати коштом Карпатської України спільну границю з Мадярищиною й навіть вірить, що Німеччина тепер не буде проти цього так дуже виступати.

В СЛОВАЧИНІ ПОЛОЖЕННЯ НЕВИРАЗНЕ.

ПРАГА. — В Словаччині положення не виразилось. З одного боку не наступило проголошення повної самостійності Словаччини, як дехто цього сподівався, а з другого боку не устали цілком розрухи. В Брін прийшло до розриву між місцевими націоналістами й владою, внаслідок чого було ранених 20 осіб. Деякі смертельно. На чолі нового словацького кабінету міністрів станув націоналіст Сидор. Сівак, якому поручено прем'єрство, зрезигнував. Це, що Сидор став прем'єром доказує, що словацький сепаратистичний рух не є зовсім зломаний. Бо Сидор належить до тих, що не дуже хочуть замирення з Прагою. Прага підозрює, що словацький рух піддержує Німеччина.

КОРОНУВАННЯ ПАПИ.

ВАТИКАНСЬКА СТОЛИЦЯ. — В часі дуже гарної погоди й перед многотисячними масами народу церковні католицькі влади коронували нововибраного папу Пія XII на бальконі катедрі св. Петра. Приявні були офіційні представники 40 націй.

КОМУНІСТИ В АМЕРИЦІ КРІПШАЮТЬ — ГОВОРЯТЬ БОЛЬШЕВИКИ В МОСКВІ.

МОСКВА. — На всесоветському комуністичному конгресі виголосив промову Мануїльський, член виконавчого комітету III. Інтернаціоналу і з вдоволенням ствердив, що комуністична партія в Америці за останні роки зросла майже п'ять разів. Він говорив, що зріст треба приписати тому, що комуністи брали чинну участь в біжучих політичних справах, піддержували юні К.П.О. й поглибляли в амеранським суспільним житті думку класової боротьби.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

PEREPLATY:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі чотири пенти.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На шість місяців	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число в п'ятницю (з англійською часткою):		Friday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На шість місяців	\$1.25	Six months	\$1.25
На три місяці	\$0.75	Three months	\$0.75
В Джерсі Ситі і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На шість місяців	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

"ПРОПАГАНДА"

Це таке слово, якого тепер дуже лякаються уживати. Сказати на якусь книжку, брошуру, газету чи акцію — пропаганда, значить позбавляти їх відразу вартості. Значить кинути на них клеймо неправди. Значить сумніватись в їх ідейну вартість.

Знаємо з практики, що навіть тоді, коли подаємо про українські справи річів висвітлення і провірені факти, то маємо повно таких „приятелів“, що все те представляють як „пропаганду“. Щож до першої говорити про те, коли ми словом чи друком передавали неточні чи неправдиві факти! Тоді певно не то, що не подарували нам нічого, але визискували це постійно проти української справи, і то на різні способи.

Ось те заставляє нас, головню в теперішньому часі, дуже дбати про те, що має появлятися друком. Зокрема треба нам добре вважати, що ми видаємо англійською мовою. А знаємо, що є між нами такі свої власні люди, як з старшого так і з молодшого покоління, що радіють, що можуть щось „зловити“ чи когось „пришпилити“, особливо коли це іде про український націоналістичний рух. І з тим треба чиститись. Ми знаємо, що не раз трапляються різні неточності чи недоладності з тої причини, що нема кому цього всього доглянути. Таке може знайти виправдання в інших часах і обставинах. Сьогодні треба надзвичайно важити кожне слово про українську справу, бо є ціле стадо ворогів, що хапають за слова і речення. Ім не іде про щість, про справжню ідею і дійсність, а тільки про те, щоб знищити український націоналістичний рух в Америці. Ось це треба мати на увазі й до цього застосовуватись.

І не треба думати, що ми помагаємо українській справі, коли пересаджуємо дійсність, себто нашу справжню прислугу українській справі. І як обіцяємо Рідному Краєві „золоті гори“, коли рекламуємо в неправдивий спосіб ту фінансову чи політичну допомогу, що її даємо нашим братам на рідних землях. Бо тим наших сил не скріпимо, коли будемо самі себе дурити. І ворогів тим не настрашимо. Хіба тільки підженемо їх до ревнішої протидії!

І Рідному Краєві треба пам'ятати, що якщо ми маємо освідомлювати світ щодо тих невідрадних відносин, серед яких живе наш нарід, то треба нам дати документи, зібрані авторитетно. А таких ми ще досі не маємо от хоч би в справі польських вандалізмів, докоруваннях над українськими церквами. Те, що є в пресі, не є вистарчаючим. І те, що дістаємо десь колись принагідно, також не творить тої цілості, якої нам треба, щоб ми могли нею побивати ту величезну протидію українську акцію, яка тут ведеться. Ми мусимо заваляти Америку документами злочинів, докоруваннях над українським народом, щоб вона могла побачити дійсність.

Як робиться політику

Тим разом хочу оповісти не про політику наших партій, лише про політику польської держави, до якої належить Галичина. І не з власної оцінки, а з оцінки одного таки польського часопису — цілком цензурної, що називається „Просто з Мосту“. Ось що читаємо там:

„Хто буде папою? Газети роздираються від розважень на цю тему, кандидатів аналізують під мікроскопом. В квітні — вибори президента Франції, а преса французька бєбатує про те, кого вибрати. З цього приводу обдирають старих панів з чеснот і вад як цибулю з паволоки. А в Америці які дебати перед вибором нового президента!

Дискусія над тим, хто повинне найвищу владу, ніколи не є в інших краях злочинною, навпаки — тим вона річ нормальна й принята.

Лише „не в нас“ завважає газета!.. Писнути слівце про те, хто стане президентом Польщі в 1940 р. не осмілиться ніхто... Можна снувати здогади, хто буде президентом Коломиї, але виключена річ голосно застановлюватися над тим, хто буде президентом держави. Метода конспірації панує всевладно...

Інтелігентний чужоземець, такий, що хоче зрозуміти в Польщі це щось, крім реставраційної карти, недавно розпитував львівського, субсидіованого журналіста.

— Отже з німцями, як виходить з справи Закарпаття, ви в напружених відносинах? — О, ні.

— Однак, вам там підставляють ногу, і в Гданську теж роблять труднощі?

— Еее, то дрібнички.

— Чи думаєте дати українцям більші права, чи тримати їх гостро?

— Алеж ні!

— Якуж супроти них буде провадити політику, бож вони авантюристы.

— То не має значіння. З ними справа стоїть якнайкраще.

— Чи ліквідуватимете безробіття великими публичними роботами?

— На це не заноситься.

— Отже лишите їх власній їх долі?

— Алеж звідки. Зрештою безробіття у нас властиво нема.

— Чи виасигнуєте на шкільництво якісь більші суми?

— Мабуть що ні...

— Отже скільки неписьменних хіба не зменшиться, лиш збільшиться?

— Пересаджують з тим а-нальфебетизмом. Не є з тим аж так зле.

— Чи допустите опозицію до участі в уряді чи й далше будете її нищити?

— Ох, таждеж всі раді з теперішнього правління.

— Чи впровадите якісь загострення для жидів?

— О, ні. Жиди є нашими громадянами, а всіх трактуємо рівно.

— Отже вважаєте жидів за елемент позитивний для держави?

— То, то ні.

— Отже будете їх виганяти?

— Еее, ні...

— Чи буде зростати етатизація?

— О, ні...

— Отже вважаєте, що є вона шкідлива і будете її поволі усувати?

— Аа, то ні.

— Чи вважаєте карловаті рішні господарства за найвладивіші?

— Також щось.

— Отже зрезигнуєте з услуг міністра Понятовського, що фаворизує карловаті господарства?

— О, ні, то знаменний міністер.

— Чи маєте замір побільшити стан вашої моторизації?

— Певно.

— Отже зложите якісь фабрики? Зменшите мита? Будете впускати чужі марки?

— Гадаю, що ні...

— Як хочете розв'язати проблему перенесення села і переживовлення міста?

Субсидіований журналіст розгнівався і сказав до чужоземця:

— Ви мусіли приставати з якимись опозиціонерами-шкідниками, що напампували нас песимізмом. Все, про що питаєте — то дрібнички, неважні, неістотні. Справою до правди важною — то справа обєднання народу... Коли то доконаємо, все піде якнайкраще...

Чужоземець був почужоземськи тупий, отже не зрозумів.

Стільки часопис. Най читач сам витягне потрібні собі висновки. Я зроблю лиш один: у нас питається — чому Варшава не має якоїсь політичної лінії в справі українській. А в якійже справі вона має ту лінію?

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

3 причин політичної слабости Франції

1.

Польський публіцист Владислав Студніцький в одній із своїх книг наводить свою розмову з французьким політиком у Парижі: „Франція — це народ з великою минулістю, з непевною теперішністю і з невеселою будучністю“ — так сказав йому француз.

Франція вже задовго перед світовою війною переживала велику кризу. Назва її — популяція. Людність Франції вже від початку 19. віку не росте в такім розмірі, як інші народи. Кожного четвертого року Франція переживає перевагу смерті над народженнями. Ці факти викликають великий неспокой між французькими політиками, публіцистами, письменниками, між духовенством та чільними особами з війська.

Кожний шукає ради на це лихо, кожний дає свою діагнозу хвороби.

Були часи в історії Франції, коли вона цього питання не знала. Франція була колись найчисленнішою нацією в Європі. Пряміром, 1715 року французів було 19 мільонів, англійців 10 мільонів, еспанців 6 мільонів, мешканців Австрії 15 мільонів, росіян (разом з Лівобічною Україною) було коло 13 мільонів. Французькі королі добре розуміли вагу числа народа для держави. „Сила і багатство королів є в доброті і в числі їх підданих“ — писав у своєму едикті з 1599 р. король Генрик IV. Творець французької системи меркантилізму (ця система вважала, що багатство народів є в грошах: отже треба як найменше купувати в чужині і як найбільше вивозити своїх товарів за кордон) — міністер Людовика XIV. Кольбер видав закони 1666 року, якими були звільнені від податків родини з числом дітей більшим, як 10 з тою умовою, що ніодно з дітей не стане священником або черницею.

Хоч серед французької шляхти вже з кінця 17. віку стала модою нечисленна родина, однак ця „мода“ не поширилася в народі. Революція 1789 року та війни в добі Наполеона не причинили французької популяції. 1801 року числилося у Франції 27 мільонів 500 тисяч населення, а 1815 року було 29 мільонів і 500 тисяч, хоч на полях бою за той час Франція втратила коло 2 мільони воєвків. Проте наслідки Наполеонових війн не минули безслідно для Франції: інші народи не мали в війнах таких великих втрат:

скорше множилися. 1815 року в Росії було 36 мільонів мешканців, у Німеччині 24, в Англії 19 мільонів. В дальших роках зріст французької людності йшов помалішим темпом. Рок 1851 було у Франції 35 мільонів мешканців, а в Росії 60 мільонів, в Австрії 31 мільон, в Англії 27,500,000. З цих чисел бачимо, як інші народи доганяли французів, котрі ще в 18 віці були найчисленнішою нацією в Європі.

Числа показують, що 1821 року річний приріст людності у Франції був 2.4,000 осіб, а 1851 року лише 172,000 душ. Прибуток людності у Франції все зменшувався, так, що напередодні світової війни, 1913 року, відношення чисельності французів до числа інших народів було для Франції зовсім невітне. Того року було французів 40 мільонів, мешканців Німеччини 67 мільонів, австрійців 53 мільони, італійців — 36 мільонів, англійців 46 мільонів і мешканців Росії біля 110 мільонів. Від 1900 до 1913 року прибуло 809,000 французів, а за той

час число німців збільшилося на 3 мільони!

Світова війна положила в сирозу землю 1,383,000 французьких воєвків, а крім того смертність перевищала народження за 4 роки війни на 1,488,000 осіб. Після війни число народжень у Франції ще зменшилося, так що числиться на одну родину пересічно коло 2.1 дітей.

Статистика показує, що Франція поміж західно-європейськими країнами не стоїть на останнім місці щодо числа народжень. Рок 1921 найбільше родилося дітей в Італії (278 на 10,000 мешканців), а найменше у Швеції (169 на 10,000 жителів). У Франції 1921 року народилося на 10,000 мешканців 188 немовлят. Але Франція стоїть на першій місці смертей в цілій західній Європі крім Еспанії (175 душ на 10,000 жителів 1925 року). Порівняйте, що навіть у бідній Італії умерло того самого року 168 осіб на 10,000, в Норвегії 108, а в Голландії тільки 38 на 10,000 осіб. 188 народжень супроти 175 смертей — це некористне відношення. Тому половина Франції має що року недобір популяції: там число мертвих що року перевищує число народжених.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА ПРО ВИБОРИ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

Віденське видання „Фелькшер Беобхтер“ з 14. лютого помістило передовицю п. н. „Карпатська Україна після виборів“, у якій читаємо:

„Українська національна ідея, яку здушував протягом 20 років пражський централізм, відсвяткувала своє стихійне воскресення. Вислід виборів заслуговує тимбільше на увагу, що час передвиборчої кампанії був дуже обмежений. Коли в суботу вполюдні дзвонили дзвони в честь цієї, для кожного українця історичної події, коли на вершнях гір заблисли вогні свободи, а люди збиралися на площах, щоб бути свідками цього святочного менту, тоді кожний, навіть найбільше упереджений, чужий спостерігач мусів дійти до переконання, що ця мала, майже забута, вітка карпатських українців віднашла дорогу до свого великого майбутнього пня. Від 900 років були карпатські українці під чужим пануванням. Тепер доля звернула їм частину тієї волі, яку ціла нація втратила. Самозрозуміло, що цей факт відчуває якнайсильніше весь нарід. Супроти того, так могутньо вибухлого почуття солідарності — були пражські спроби внести закорот, не тільки дрібничковими, але просто дитячими.

„В Хусті думають ще в лютий скидати сойм на перше установче засідання. До цього часу висніється справа остаточного складу уряду. Ніхто не сумнівається в тому, що обидва міністри — монсіньєр Волошин і міністер Ревай — остануть членами нового уряду. Волошин тішиться у всьому народу великим авторитетом та пошаною, він стався батьком народу в повному цього слова значенні. Ввесь же тягар політичних та господарських рішень спочиває головю на плечах багатого молодшого Ревая, якому в першій мідорі завдячує Карп. Україна поконтання безбєзпек критичного часу. Однак ще не рішено, хто буде третім міністром. Прага дальше старається всіми способами прихильно настроїти українців до кандидатури ген. Прхали. На випадок, що Прхала став би міністром, Прага заявляє готовість уділити Карп. Україні фінансову поміч, конечно для упорядкованого ведення господарства. Отже Прага все ще пробує торгувати національними інтересами в заміну за фінансові.

„В цьому Прага стоїть зрештою не сама. Тому, що показалося, що Карп. Україна є чимось більшим, як сезонним явищем, зявляється поволі теж другі інтересенти, що ставлять урядові менше або більше серйозні предложення. І так недавно запропонував один знаний жидівський фінансовий агент позичку в висоті 500 мільонів корон, а в заміну домагався свого роду монополії для своєї спілки. Цього предложення, поставленого напевно не тільки з господарських, але й політичних причин, у Хусті не прийняли. Дальша високо-політична оферта прийшла з найближчого сусідства, при чому петент взяв собі за посередника одну високо поставлену духовну особу, яка має вплив однаково серед українського священства, як теж і живе в добрих взаєминах з своєю новою батьківщиною. Треба ствердити, що цікавий факт, що мала Карпатська Україна, якої життєздатність донедавна якнайзавязтіше оспороували, стє осередком заікавлення та предметом любовних залицань — скоро показалося, що погрози не мають успіху.

„В Хусті не дають себе впровадити з рівноваги ні вчорашніми погрозами ні сьогоднішніми залицаннями. Амбіцією карпатських українців є самим поконтати існуючі труднощі. Уряд планує затягнути 5-мільонову доларову позичку в Америці, яку мають підписати тамешні українці. В Америці живе понад мільон українців, які знаходяться серед добрих матеріальних відносин і їх оживлене заікавлення подіями в Карп. Україні виявилосє саме тепер дуже живо. Не має сумніву, що американські українці підпишуть позичку Карп. Україні. Ця позичка помагає Карп. Україні побороти труднощі найближчих місяців, а хустському урядові вможливила б спокою продовжувати дальшу розбудову краю.“

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

І. Д., Йонгставн, О. — В звіті жертводавців з протестаційного віча додати: Марія Білан \$1.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

КУДЕЯР

ІСТОРИЧНА ХРОНІКА
В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

Частина перша.

(27)

VIII. Царська ласка.

В тім часі, як Кудеяр вивіз з кримського двора жінку свою та дитину за місто, Сильвестер також з того кримського двора удався до царя і велів заявити, що прийшов донести про вельми важну справу. Цар тільки що пробував з пообіднього сну. Він приказав закликати протопопа.

— Великий государю, — сказав Сильвестер — твій достоїнстві забагато було прикликати мене грішного та поспитати про кримську війну. Тоді я сказав тобі, государю, таке слово: не їм указаний свинець, а від себе говорю про таких ділах не годиться,

разом приїде перед твоє царське величство, тоді ти, великий государю, сам зволиши іти з військом своїм на війну, на кримського хана. Чиже це не палець божий, царю-государю, не указание свинець? Розсуди сам своїм премудрим розумом. Чи це не чудо, чи не знак?

Іван Василевич перехрестився.

В той хвилі ударили дзвони. Дзвонили на вечірню.

— Чуєш, благочестивий царю, — сказав Сильвестер — чуєш голос церкви на потвердження моїх слів.

Дзвін повторився.

— Уважай, о царю, — говорив Сильвестер торжественним тоном, — в тім звуці гомонить слово: аминь! Уважай, царю!

Дзвін ще раз повторився. Царів під впливом мови Сильвестра справді почувлося „аминь“ в гомоні дзвона.

— Отче, отче! — сказав пораженний і зворушений Іван — воістину божий муж еси! Прости мені грішному, Христа ради! Я мав сумнів що до тебе, прости! Моли Бога за мене, щоб не вчислив мені цього прогрішення! Ходім на вечерню! Виджу палець божий і з нею

розумію!

Цілий вечір цар Іван був переполоханий і не пішов до царини, а прикликав до себе знов Сильвестра і слухав його науки.

На другий день представлявся цареві посол Девлет-Гірей. Він привіз цареві дарунки, виголосив промову в імені свого володаря, апевняв о його прихильності і проси заклачити вічний мир. Цар мовчав. Думний дяк Висковатий відповів йому, що від кримських людей наносилась державі російського царства руйна через мільні роки, кримські люди находили війною на государські городи та на українські дуже часто і людей московського государства забирали в полон мільні тисячі, і його царське величство мали під тим взглядом зі сторони кримського хана великі неприємности; а що тепер світлий хан Девлет-Гірей бажає закляти вічний мир, а то діло велике, коли зробить скоро, не похоче проливу крові, і радо заклачить мир з кримським ханом, щоб лиш було це тревало і непохитно. — З тими словами відправлено з палати ханського посла, котрий зрозумів, що

(Далі буде).

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.
Концерт в честь Ольги Басараб.

Дня 26 лютого ц. р. влаштувало українське жіноцтво, зорганізоване в Червоний Хрест ОДВУ жалібний концерт в 15-ту річницю мученичої смерті Ольги Басараб. Концерт цей відбувся в Стайвезант Гайскул, при 15 вул. в Нью Йорку і прибуло на нього поперх тисяч людей. Хоч день був дощевий, то проте публіка чисельно явилась на цьому концерті згадати свій обов'язок і маючи любов до героїни Ольги Басараб, яка понесла смерть за національний ідеал.

Свято розпочалося в год. 8 вечором. Жіноцтво в своїх одностроях, зорганізоване в у. ч. х. ОДВУ, вмашеровало на галло, несучи прапори, при аккомпаніменті на піано панни С. Демидчук. Члениці установились по боках уставивши на сцені прапори.

Програма розпочалась вступним словом пані Анни Гладун, яка коротко представила цілі цього свята і користь для української суспільності, коли вона шанує пам'ять своїх героїв. Відтак слідував гимн Червоного Хреста, музика о. Стеха, виконаний хором молоденьких дівчаток з церкви при 7-мй вулиці в Нью Йорку, під проводом п. Онуфрика. Цей хор відспівав пісні укладу М. Гайворонського і Леонтовича — „Ой у доли жито“, „Садок вишневий коло хати“ і „Стоїть явір над водою“, з оперети „За Немань іду“. Хор зложений із 40 молоденьких дівчаток, убраних в українські народні строї зробив на привнях дуже гарне враження не лиш своїм зверхнім виглядом, але також виконанням пісень. У виконаннях видно було випрану руку їхнього професора п. Онуфрика. Хорови аккомпанувала на піані панна Онуфрик.

Далі слідувала промова в англійській мові пані Павлині Різік. Бесідниця представила ті ідеї, за які боролась і агітувала Ольга Басараб і закликувала привнях до подібної посвяти за народну справу.

Деклямацій було 3: „На могилі Ольги Басараб“ виголосила гарно маленька школярка Анастасія Олішник. Мова тої дитини була поправна і виразна і це заслуга родичів, що вчать своїх дітей поправної української мови. Другим декляматором був п. Труш, що вже добре відомий за своїх гарних деклямацій ньюйорській публіці. Він віддеклямував „Городок Ягайловський“ Тре-тою декляматоркою була панна Ева Білик, яка теж з чуттям і гарним наголосом віддеклямувала поему „Жахлива ніч“.

Святочну промову виголосила пані Марія Демидчук, була редакторка жіночої сторінки „Націоналіста“. В своїй короткій але добре обробленій промові вона представила привням О. Басараб як жертву ляхського терору, а разом як жінку сильного характеру, що може бути прикладом для всіх українських жінок і матерей як треба вміти посвячувати себе за рідну справу, а також в якому дусі треба виховувати молоді покоління. Бесідниця навела приклади еспанських героїчних матерей, які не лиш, що не відтягали своїх синів від боротьби за рідний край, але самі накликували їх до того. Її промова викликала ясні оплески.

Пані Аструб промовляла до зібраних за жертви на Карпатську Січ, після чого переведено збірку.

В дальшій програмі панна Дарина Вербовета відспівала по мистецтві пісню Д. Січинського „Кілько дум тут пересилилось“ і „Ой Морозе Морозеньку“, а додатково відспівала пісню „В твоїх очах гли-

боке море“, слова А. А. Грановського, музика Олі Гріцей Ляхович, що теж аккомпанювала на піані. Публіка нагородила цей виступ оплесками. Панни О. Каришин і С. Гук відспівали дует „Подорож на Україну“ й „Елегію“, Колесси, при аккомпаніменті пані О. Г. Ляхович. Їх голоси приємно гармонізувались і публіка також нагородила їх щирими оплесками.

Ціла програма була гарно підготована, точки слідували по собі без зайвих проволочок, та залишили за собою мле враження на слухачів. Всюди видно було соліну підготовку, яку виконали місцеві члениці у. ч. х., а також деякі члениці з Асторії і Пасейку.

Того дня відбулись панахиди в обох церквах Нью Йорку за бл. п. Ольгу Басараб. До панахид теж стануло зорганізоване українське жіноцтво в у. ч. х. в одностроях, а перед символічною могилою виділа прикрашена картина О. Басараб. По церквах підчас панахид зібрано жертви на народні цілі.

Анна Серед.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УРИВКИ З ЛИСТА З КРАЮ.

„Тепер я Вам опишу, що чувати коло нас, в бережанському повіті. Недавно відбулась у нас українська парада. А бережанський староста казав людям, що зібрані, розігнати. Почали „стшешці“ розганяти. А тут кинувся український нарід і вивязалась битва, в якій забили одного українця. Це ще більше розлютило українців, вони вхопили його авто, перевернули в рів і повививали вікна. Староста втік. Таюж в самих Бережанах було українське віче, на яким промовляв один ученик і в часі промови сказав: „Ганьба ляхам і жидам“. В той час один жидок підліз під нього і хотів його забити. Та ученик в час запримитив це і добув ножа та проколов жиду ножем, а сам щез. Тоді прийшла кінна поліція і почала людей бити та рубати. Трьох українців втікали перед поліцією і загнали в став, де потопились. Багато людей поліція поарештувала і відправила до арешту, де вони вже сидять по кілька тижнів.“

„Урожай коло нас того року поганий, а ще до того збіжжя тале. Два гроші одно яйце коштує. Треба 16 яєць на одно кильо соли.“

ЛИСТ ДОНЬКИ ДО МАТЕРИ.

Одна наша громадянка в Дітроїт одержала листа від своєї доньки з Тернопільського повіту в якому описує про звірські знущання ляхині над безборонним українським населенням, таки на його рідній Землі. Слідуючий опис є одним з багатьох документів, які п'янують Польщу, як тую поневолених нею народів, на яку гноблені нею острять ножі та готуються до остаточної розправи.

Подаємо уривок з листа: „...Знаєте за ту білку з газет лише за Блажевичеву. І ваш мамо зять Павло був у тім катованню, під тими самими буками. Так його скатували, що все тіло було чорне, як земля, а в голові три дірі. Сорочку і решту шмаття подерли на кусні; пустили майже голого — майже мертвого. Кількох нас жінок дерлися до них, то нас трчали і копали мов собак.“

„Все було таке несподіване і страшне, що годі описати. Після цих звірських насильств, військові відіхали, полишаючи свої жертви неприємним, напів мертвими, так що з місця ми їх на вози забрали. І тепер мій муж, а ваш зять Павло позбавлений здоров'я. Що трішки піднесеться, так зараз знову лягає. Тепер мушу бідувати, бо мушу все са-

ма робити, а тут через лікування мужа і грошей вже не стало...“

ЗОЛОТІ СЛОВА И ДІЛА.

„Учіться, брати мої! Думайте, читайте, — чужому научайтесь, — Свого не дурайтеся...“

Учіться, дораджує Шевченко, але так, щоб з того була якнайбільша користь для України. Учіться служити рідному народові, учіться боротись, трудитись і жити для добра і краси України.

Тепер навіть перевертні цитують Шевченка і кажуть, що він „наш“. Таж Шевченко, як би був живий між нами, то громив би найгіршими словами ось такі „Українські Щоденні Вісти“ і тих, що разом з ними є рабами, підніжками і гразю Москви. Якби ми відчували як треба духа Шевченка, ми розуміли б добре й „варшавське сміття“, та треба

з жалем ствердити, що хоч культ Т. Шевченка твердо встановився поміж нашим громадянством, то не всі з нас розуміють Шевченка так, як треба. А Шевченко як поет — це український нарід! А його пісня — народня пісня, це життя українського народу і України.

Імя Шевченка — це не лише імя геніяльного поета, що високо підняв наш національний прапор, на якому виписав свої найкращі Заповіти. Шевченко — це творець нової України, батько відродженої української нації, бо він розбудив національну свідомість.

Життя Шевченка є, і певно буде, для нас найкращим прикладом до наслідування. Воно вчить, що нам треба числити лиш на себе, на власні сили, на власні добутки та успіхи. Пам'ятаймо не тільки на слова Шевченка, але й на його життя, на його діла й характер. Наслідуймо його, а тоді діждемося скоро того, що помоляться на волі невольничі діти“.

Михайло Шмідгельський, Клівленд, О.

З ЮНІЙНОЇ БОРОТЬБИ.

Гомер Мартин, бувший президент автомобільної юнії, викинений з юнії противною партією. організує своїх прихильників в особіну юнію. На образку: Джері Алдред, секретар-скарбник, Гомер Мартин і Ірван Кері, віцепрезидент юнії.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД НАЙЛІПШОГО ПИВА
ХОЛОДНЕ І СМАЧНЕ ВИСТОЯНЕ ДОВГО В ПИВНИЦЯХ

MANZ BEER

Доставляємо до приватних домі, ресторанів, салонів, Народних Домів на всіля, заван, хрестини й всіля інші okazji. Цин дуже умірковані. Спробуйте один раз нашого пива, а будете постійно його уживати. Воно добре для смаку і здоров'я. Як зайдете до салону, питайте за нашим пивом; коли нема, просимо домагатись, щоб його замовили. Телефонуйте або пишіть так:

NEW YORK BEVERAGE DISTRIBUTORS, Inc.
417 Manhattan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-9313

Наше пиво продається у Філадельфії, Па., під адресою:
Sixth and Clearfield Streets, — Philadelphia, Pa.
Tel. RADcliff 2030.

Володимир Бльондиненко, (Нью Йорк).

ВРАЖІННЯ З ПОДРОЖІ ПО ЕВРОПІ

Польська „пацифікація“.

Дістати польську візу українцеві з Америки, то неабияка трудність. Тому, чимало мені довелося витерпіти, заки по довгих коровадах міг сісти на поїзд Берлін—Варшава.

Признаюся, що ніколи не мав я такого дивного, перемішаного з радістю та тривогою настрою, як в тому поїзді. На граничній стації Збоншин, на польській території, Збоншин, де вперше зустрів поліційних функціонерів, я набрав переконання, що я багато ризикую своєю поїздкою в Польщу. Хоч мене брали за справжнього американця, беручи під увагу моє змінене англійське імя, проте їх підозрілі погляди не запевдали нічого доброго.

Але всеж таки, завертати не було чого. Я знав, що мені ніщо не може грожити, тимбільше, що я американський громадянин і не мав жадних великих „промахів“, коли тому де-сять років опустив рідні землі під польською окупацією.

Варшава робить враження, що Польща в дуже поденервованому стані. Всюди повно військових, поліції та військової жандармерії, а це переконує пересічного заграничного гостя, що в краю „все гаразд“. Та зрештою, був це час та розгар чехословацької кризи, в якій Польща дуже гармонійно піддакувала Німеччині у відношенні до Чехословащини.

До Львова!

Вже у Варшаві пізнав я, що на „кресах“ діється щось не самовите. Варшавська преса обережно писала про демонстрації, які тут і там спонтанно чи організовано відбуваються в „Малопольське“. Рівночасно всі бруківні шмати, урядові органи та тижневики й місячники ревіли про „спільне границе“, та ждали на „смерть“ Карпатської України“.

В поїзді, внапрямі Люблин-Львів, було чимало доказу на те, що „щось там діється“... Мене нарочно чи припадково зачепив якийсь добродій, я-

кий їхав з Варшави до Бережан. Мовляв „їхав в уржендових справах“, Беручи мене правдоподібно за поляка-студента з „нового свята“, цей добродій відразу, не скриваючи, заявив, що „креси“ погані, що там „українці безчельне повоздосен“, та що хто, знає, до чого то все доведе. Розуміється, я говорив з ним по польськи, й тому можливо, що він мав мене за поляка. Проте я був осторожний та не випитував багато...

Коли ми доїжджали до Рави Руської, то все більше й більше відчували напруження відносин. На кожній стації видно масу поліції та ще більше таких цивільних, які видавались поліційними агентами.

До поїзду всідало багато українців різного характеру: студенти, селянки, інтелігенти, священники й ін. Не можна сказати, щоб на них оце окруження поліції діяло. А може це мені тільки так видавалося, що вони вже звикли до таких „порядків“. В кожному разі, розмови були свободні, вільні, хоч дуже здержані та зрівноважені. Навіть дівчора, яка так мило щибала по українськи, здавалося, розуміла „ситуацію“. Вона гляділа на сині мундури поліції злід лоба.

Коли поїзд зближався до Львова, то не тільки збільшувався рух, але й моє серце стукотіло живіше. По десяти-роках моєї відсутності, Львів, хоч на перший погляд виглядав замрачений, однак здається, „змужнів“ чи постарівся. Але, як я пізніше довідався, інакше жив і гомонів... український Львів, той, якого при стрічі вітала польська займантицька влада, оловом!...

Головний двірць робить враження котрогось американського двірця. Повно людей, які поспішно ідуть в одну чи другу сторону. Ріжниця тільки тому, що тут велика маса поліції.

Це перший раз від німецько-польської границі, що мене у Львові зачепили агенти. Замість „доводу особистого“ я показав їм американський паспорт. Це зараз змінило їх поставу, бо всі (було їх трьох біля мене) почали перепрошувати за „непорозуміння“. Проте, не забули спитати, куди я їду, пощо, до кого і інше.

Львів також представляв далеко інший вид як колись. І тут давалось чути якесь нап'яття. На кожній вулиці маса поліції та військових. Української мови багато не чути, бо „польська улїца“ реагує по вуличному на кожне українське слово.

(Дальше буде).

„ПИТИ, ЧИ НЕ ПИТИ“.

Цього року рішила Головна Рада „Відродження“ відступити від традиції і замість тижневого протияльогольного курсу дати коротку і живішу імпрезу. Щоб пристосуватися до нинішнього темпа життя, яке залишає мало часу і терпеливості, присвячено цього року протияльогольний акції три вечори з ріжнородною програмою.

Перший вечір виповнило вступне слово голови „Відродження“ м-ра М. Ценка та публична дискусія, яку перевів цей останній з ред. В. Глобівським. У живім діялому порушено всі заміти, що їх видивають противники абстиненції: алкоголь — мовляв — додає енергії, гумору, консервує організм, скріплює духову творчість і т. п. Дискусія доказала понад уський сумнів, що ці заміти дуже поверховні, побудовані на незнанні природничих наук і на потураних слабій волі.

НОВІ НОТИ З КРАЮ

УВАГА: З деяких пісень, тут проголошених, маємо лише кілька примірників. Тому, хто перший замовить, той перший їх дістане. Деякі з тих пісень вже зовсім вичерпані і не знати, чи буде другий наклад. Отже радимо їх скоро замовляти. Цих пісень не будемо вимінювати. Належитість мусить бути прислана разом із замовленням.

ЕДНАЙМОСЬ ДІТИ УКРАЇНИ! } 1. Омельського, на міш. хор. \$.25
ПЛИВЕ ЧОВЕН }
ЗАПОВІТ Т. ШЕВЧЕНКА: Як умру то поховайте, на міш. хор. 1. Омельського \$.20
СУХАЯ ВЕРБА, СУХАЯ ВЕРБА, народня пісня з Поділля, на міш. хор. аранж. Г. Луків \$.25
САДОК ВИШНЕВИЙ, слова Шевченка, муз. Вахнянина, на мішаний хор \$.25
МИНУЛОСЯ КОХАННЯ } Коломийки на мішаний хор. \$.20
ТЕЧЕ ВОДА ІЗ ГОРОДА } 1. Омельського \$.30
ВЯЗАНКА ГАГЛЮК, на мішаний хор Г. Луків \$.30
НАРОДНІ ПІСНІ, записані в Добровлянах, біля Ужлич, на мішаний хор, Я. Смеречанського \$.30

1. Ой Гаю, Мій Гаю 2. Нема Мого Милецького 3. Ой, Вийду я на Ставочок

ОЙ ТАМ В ГАЮ ПРИ ДУНАЮ, народня пісня з Буковини, на що Я ТЕБЕ ПОЛЮБИЛА, народня пісня з Волині } на мішаний хор Г. Луків \$.40
УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ, на міш. хор. Г. Луків \$.50
1. Ой, Зійди, Зійди 3. Гей, як вийду я 4. Комарик Чуприки 2. Сумно мені, Сумно 5. Ой, колиб я була знала

НАША СЛАВНА УКРАЇНА, слова В. Самійленка, музика В. Кудрика \$.15

ВЕСНІВКА, слова М. Шашкевича, музика В. Матюка, на міш. хор аранжував М. Колеса \$.25

НАРОДНІ ПІСНІ, на міш. хор, Я. Смеречанський з репертуару УСС \$.40

1. Гей, там у полі 3. Бистра Вода 2. Пасла дівка Лебеді 4. Готуй мені зброю

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ТВОРЧЕ ВСЕСИЛЬНИЙ, молитва за Україну на міш. чол. і дитячий хор \$.25

ЗАСЯЛО СОНЦЕ ЗОЛОТЕ, на міш. хор, І. Недільського \$.40

ВЯЗАНКА СТІЛЕЦЬКИХ ПІСЕНЬ, на міш. хор, аранж. о. М. Вітошинський \$.50

ВЕРХОВИНО, ТИ СВІТКУ НАШ, на міш. хор, аранж. о. М. Вітошинський \$.50

ПАНАХИДА, збірка пісень похоронних на міш. хор, В. Безкоронавий \$ 1.00

ЕДНАЙМОСЬ (Розвивайся ти високий дубе) В. Безкоронавий, кантата до сін І. Франка, на міш. хор у супроводі фортепіана \$ 1.00

КОЛОМИЙКИ, на мішаний хор, М. Лисенко \$.70

ВОЛИНСЬКІ УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ на міш. хор, згармонізував М. Тележницький \$ 1.50

1. Ой, чи не воли 6. Ой, вітер не динь 2. Через Дунай кладочка 7. Біла моя головонько 3. Ой, пияж бо я, пия 8. Ой, ти знав, на що брав мішпочку 4. Гей, ішли воли ізза гори 9. Ой, йду, йду, йду 5. Кучерявий Марку, щось маю казати 10. Нова рада стала

11. Небо і земля і Видить Бог

КОЛЯДИ, на мішаний хор, Я. Ярославенка \$.80

КОЛЯДИ, на мішаний хор, В. Безкоронавий \$ 1.00

ПОВНА СЛУЖБА БОЖА, на три голоси, о. О. Мартинків \$ 1.50

ЦЕРКОВНО-НАРОДНІ СПІВАНІК, зібрав і уложив о. В. Матюк \$ 2.00

СПІВАНІК ЦЕРКОВНО-НАРОДНІЙ ДЛЯ ШКІЛ НАРОДНИХ, уложив о. В. Матюк \$ 1.00

ВЕЛИКИЙ СПІВАНІК „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“, збірник пісень стрілецьких, історичних, козацьких, побутових, обрядових, жартівливих, в опрацюванні для хорів мішаного, мужьського і жіночого, а капела \$ 8.00

ГРАЙ, МУЗИКО, слова і мелодія УСС, аранж. Б. Вахнянина, мішаний хор \$.25

СЕРІЯ СТІЛЕЦЬКИХ ПІСЕНЬ,

видання „Нашого Прапора“, укладу Б. Вахнянина, всі пісні окремо аранжовані на мішаний, чоловічий і дитячий хор.

БИСТРА ВОДА, народня пісня \$.15

А ХТО ХОЧЕ ВІЙНУ ЗНАТИ, народня пісня \$.15

ЯК З БЕРЕЖАН ДО КАДРИ, слова і мелодія УСС \$.25

ЗА УКРАЇНУ, слова М. Вороного, мелодія підслухана \$.25

ІЗ ЗА ГОРИ ВИСОКОЇ, народня пісня \$.25

КОБИ СКОРШЕ З ГІР КАРПАТІВ, слова й мелодія Л. Ленкого \$.25

МАЄВА НІЧКА, слова і мелодія Л. Ленкого \$.25

ОЙ ВИДКО СЕЛО, слова і мелодія Л. Ленкого \$.25

БО ВІЙНА — ВІЙНОЮ, пісня обози. Слова і мелодія Л. Ленкого \$.15

ВІЕ ВІТЕР, народня пісня \$.15

ГЕЙ НА ГОРІ, ТАМ ЖЕНЦІ ЖНУТЬ, народня пісня \$.15

ГЕЙ ТАМ У ВІЛЬХІВЦІ, слова-мелодія Р. Купчинського і Л. Ленкого \$.15

ГЕЙ ТАМ У ПОЛІ, народня пісня з Великої України \$.15

ЖУРАВЛІ, слова Б. Ленкого, мелодія Л. Ленкого \$.15

ЗЕЛЕНИЙ ДУБОЧКУ, волинська народня пісня, записана УСС-ем \$.15

ІДУТЬ, ІДУТЬ ЧОРНОМОРЦІ, народня пісня \$.15

КАЗАЛА ДІВЧИНА, слова і мелодія Л. Ленкого \$.15

КЛАДОЧКА, слова Б. Ленкого, мелодія Л. Ленкого \$.15

КОЛИСЬ, ДІВЧИНО МИЛА, слова і мелодія Л. Ленкого \$.15

МАВ Я РАЗ ДІВЧИНОНЬКУ, слова і мелодія УСС \$.15

МИ ІДЕМ ВІПЕРЕД, слова й мелодія Волякі У. Г. Армії \$.15

ОЙ ЗА ГІРИ, народня пісня, слова перероблені в УСС-ах \$.15

ОЙ ІХАВ Я КОЛО МЛИНА, народня пісня \$.15

ОЙ ЛЮБИВ ТА КОХАВ, народня пісня \$.15

ОЙ СЯДУЖ Я КРАЙ ВІКОНЦЯ, народня пісня \$.15

ОЙ ТАМ ЗА ДУНАЄМ, народня пісня \$.15

ОЙ У ПОЛІ НІВКА, народня пісня \$.15

ПАСЛА ДІВКА ЛЕБЕДІ, народня пісня \$.15

ПРОЩАЙ, ДІВЧИНО, слова УСС, мелодія перебрана від кубанських козаків \$.15

Замовлення слати до:

„СВОБОДА“

83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МИЛВОКІ, ВІС. Збори Тов. ім. І. І. Франка, від. 103, відбулися в суботу, 18 березня, в церковній галі, 1231 Скот стріт, тобто в годині 6:30 вечором. Проситися всіх членів, чоловіків і жінок, і молодих, що стоять у старій обов'язковій справі на збори, бо є до подолання важкої справи для кожного члена. Тепер в 45-літній ювілей нашого Батька-Союзу. Стариймося приналежати до однієї людини кожній з нас, а не буде велика користь для членів, хто вступив підчас ювілейного року нашого Батька-Союзу. — Т. Тані, пресд.; Т. Барук, секр.; П. Стецик, касир.

ЛОРЕН, О. Місячні збори Тов. У. Н. Союзу від. 50, відбулися 19. марта, в годині 1. пополудні, в галі ч. 2545 1st 33. Стр. Проситися членів прийти на збори на час. — М. Шемич, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Збори Сестринства Благочиння, від. 125, відбулися в неділю, 19 березня, в гол. 12 сполудня, в парохіальній галі при Охлей Райс ул. — А. Куропас, пр.; Р. Сидорик, кас.; І. Подола, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Квартальні збори Тов. св. Володимирів, від. 179, відбулися 19. марта, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 1523 Гікорі ул. Проситися всіх членів прийти на збори, бо є до подолання важкої справи. — Д-р Мікола Клім, гол.; Мих. Куличич, кас.; Мих. Парацук, секр., 3612 Sheandoah Ave., St. Louis, Mo.

ПАСЕЯК, Н. ДЖ. Збори Тов. ім. І. І. Франка, від. 97, відбулися в неділю, 19 березня, в 2. гол., в церковній галі, 47 Іоре Аве. Проситися всіх членів прийти на збори, бо є до подолання важкої справи. — Т. Тані, пресд.; М. Табачук, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 379, відбулися в суботу, 21. березня, в годині 7:30 вечором, в церковній галі св. Н. Коляка при Охлей Райс ул. Проситися членів прийти на збори, бо є важкі справи до подолання. Також проситися догучних членів прийти та вирішити свої залежності, бо в противний разі можуть бути суспендовані. Та рівнож проситися, щоб кожний старався привести до собою нових кандидатів до У. Н. Союзу. — Тома Подола, пресд.; Василь Пилипів, кас.; Андрій Боднарчук, секр.

СТЕПФОРД, КОНН. Квартальні збори Бр. св. Архистратига Михаїла, від. 350, відбулися в неділю, 19 березня, в годині 5. пополудні, в церковній галі, 135 Greenleaf Ave. Проситися всіх членів і позамісцевих членів прийти на збори, бо є важкі справи до подолання. Догучних членів напаминати, щоб вирішили свої місячні вклади, бо в противний разі будуть суспендовані. Проситися членів, котрі мають знайомих і дітей, що не є членами У. Н. Союзу, старатися їх намовити, щоб вписалися. Ми, члени, мусимо працювати спільно з відділовим урядом, а певно що збільшимо ради своїх членів. — Василь Карий, пр.; Василь Блашук, кас.; Льюїс Михайлишин, секр.

НАНТИКОК, ПА. На зборах від. 29, які відбулися 19. лютого 1939, записана така ухвала: Зогляду на те, що відділова каса вже вичерпана і нема з чого вже виплатити за залежних членів, на тих зборах ухвалено, щоб подати до відомої ним членам через орган „Свобода“, щоб прийшли на наступні збори, котрі відбуються 19. марта 1939, в галі церковній, в 2. годині пополудні і вирішили свій довг. — Стефан Грозно, пресд.; Івана Салук, секр.

ДЕНБУРИ, КОНН. Перші квартальні збори Бр. св. О. Ніколая, від. 381, відбулися в неділю, 19 березня (March 19, 1939), в галі значаєних засідань, в годині 2:30 по обіді. На ці збори кожний член має прийти, бо є важкі справи до подолання. Повомітитися членів, що цього року наш Батько-Союз святкує 45-літній ювілей. Кожний член має дати презент самому Батькові хоч по одному новому членові в тім році його ювілею. — М. Маркович, секр.

„МАРУСЯ“

„ОЙ, НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ, НА ВЕЧЕРНИЦІ“

*** STARS MUSICAL FILM, буде висвітлюватись в таких місцевостях:

ELIZABETH, N. J., CAPTOL THEATRE, E. JERSEY AVENUE, TUES., WED., THUR., MARCH 14, 15 & 16, 1939. Cont. from 6:30 p. m.

MINEOLA, L. I., N. Y., WILLISTON THEATRE, THURS. & FRIDAY, MARCH 16 & 17, 1939. Continuous from 6:30 p. m.

RIVERHEAD, L. I., N. Y., POLISH HALL, SUNDAY, MARCH 19, 1939, from 7:00 to 11:00 p. m.

BUFFALO, N. Y., ARTISTIC THEATRE, 824 ELK ST., MARCH 18, 19 & 20, 1939. Saturday & Sunday Cont. from 2:00 p. m., Monday from 6:30 p. m.

SYRACUSE, N. Y., ВИСВІТЛЮВАННЯ ПЕРЕНЕСЕНО на після Великодня. Дати будуть подані пізніше.

NEW YORK, N. Y., ST. MARKS THEATRE, SECOND AVENUE, (betw. 8 & 9 St.) ONE WEEK: MARCH 23, 24, 25, 26, 27, 28 & 29, 1939, from 12 at noon to 11 p. m.

В St. Marks Theatre перший раз будуть показані Вечірні сцени й спів.

STAMFORD, CONN., RIALTO THEATRE, 539 MAIN ST., FRIDAY, MARCH 24, Cont. from 6:00 p. m.

WOONSOCKET, R. I., PARK THEATRE, NORTH MAIN ST., SAT., MARCH 25, 1939. Continuous from 1 p. m. to 11:00 evening.

Просимо громадянство з Провіденс, Тавнтон, Фол Ривер та інших околиць прийти побачити цю чудову фільму в Вунсакет, бо ми не маємо змоги висвітлювати „Марусю“ у ваших місцевостях.

НОВІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ ДЛЯ ВАШОГО ДРАМАТИЧНОГО КРУЖКА

- ЛЕСЬ КРУТИЙ КОМУНІСТОМ, А. Данко, комедія на 2 дії, 4 особи — 30 ц.
- ДЕ ЧОРТ НИЧОГО НЕ ВІДІ, ТАМ БАБУ ПОСІЄ, Р. Моґетич, трагікомедія, на 3 дії, 9 осіб — 35 ц.
- ШИНКАРЧОЧКА ЧАРІВНИЦЯ, О. Скалозуб, комедія на 4 дії, 6 осіб — 50 ц.
- БО НЕМОЖНА СОБІ із бабами із дівками ради дати, В. Човник, комедія на 4 дії, 7 осіб — 40 ц.
- ЗА СЕСТРОЮ, Б. Янко, пєса на 5 дії з часів козаччини на основі повісті А. Чайковського, 9 осіб — 40 ц.
- НАУКА В ЛІС НЕ ЗАВЕДЕ, Р. Моґетич, сценічна картина на 3 дії, з життя молоді, 11 осіб — 30 ц.
- ЗА КРАЩЕ ЗАВТРА, М. Балавичук, пєса на 3 дії, 11 осіб — 40 ц.
- РІДНА КРОВ, Е. Головін, картина в 4 діях, 12 осіб — 35 ц.
- БАБСЬКІ ЗАБОБОНИ, комедія у 4 відслонках, 7 осіб — 30 ц.
- ГАПКА БУШОВНИЧКА, Т. Дилик, комедія на 3 дії, 8 осіб — 40 ц.
- ТЕСТАМЕНТ, В. Мартинівич, трагікомедія на 3 дії, 12 осіб — 35 ц.
- ВЕЛИКИЙ КНЯЗЬ ВОЛОДИМИР, В. Ковальчук, історична драма в 4 діях, 20 осіб і турт, з режисерськими помічниками й партитурою — 50 ц.
- КРУТИ, історична драма на 3 дії і ЖИВИЙ ПОМЯНИК, апогея Крутицького Чину, М. Мирославич — 35 ц.
- В КРИПАЦЬКІЙ ТЪМІ, В. Лопушанський, пєса на 2 дії з життя Тараса Шевченка — 35 ц.
- САДОК ВИШНЕВИЙ КОЛО ХАТИ, В. Лопушанський, пєса на 1 дію з життя Тараса Шевченка — 30 ц.

Замовлення слати до:

„СВОБОДА“, 83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

32-гий Відділ ОДВУ в Мінеаполіс, Мін.

Колідували: д-р М. Гайдак, М. Гоцианець, Ю. Копіолова, П. Коцюба, В. Мельник, Г. Пастушенко, П. Гайда, Зложили: д-р М. Гайдак \$5; І. Коцюба \$3; по \$2: С. Коцюба, П. Качмар, проф. О. Грановський, О. Пилатюк, А. Процай, І. Домбровський, П. Андрушак, О. Іваниця, П. Гайда; по \$1: В. Мельник, К. Тоша, С. Звірик, В. Проць, І. Сітка, П. Касяк, В. Говальський, О. Пилатюк, Р. Ясенюк, С. Рихлій, П. Кеверег, Т. Кохан, О. Кузик, П. Яворський, О. Рихлій, І. Якимів, Я. Ковальчук, Я. Ганзш, В. Деміан, В. Герман, М. Андрушак, П. Приймак, А. Деміан, І. Вайдух, О. П. Корсунівський, Д. Хуцько, Д. Самоток, Г. Гарасим, Ю. Горбай, Ю. Дидилюк, П. Салоний, О. І. Нізичинський, д-р П. Лж. Берман, І. Бийда, І. Гнатів, Гр. Пастушенко, І. Деміаншин, Т. Пулеза; І. Кіппі 75 ц.; по 50 ц.: С. Горбай, І. Гарасим, П. Юбаш, І. Тофан, К. Рихлій, А. Шкірка, Друк Разом \$58.25.

Жертви на Рідну Школу.

Зложили: (в Мінеаполіс, Мін.): по \$1: Р. Денисов, Ю. Дидилюк, П. Приймак, О. Пилатюк, Т. Кохан, С. Рихлій, О. Рихлій, П. Гайда, О. П. Корсунівський, Г. Пастушенко, Д. Полюк; по 50 ц.: Р. Ясенюк, І. Якимів, В. Хай, І. Тофан, М. Ковалів, З. Ст. Пол. Мін.: по \$3: проф. О. Грановський, І. Коцюба, д-р Н. Гайдак; С. Коцюба \$1.

Зі свята злуки земель.

І. Коцюба \$2; по \$1: О. Кузик, Я. Горбуль, Н. Денис, С. Коцюба, П. Качмар, П. Коцюба, П. Коляба, І. Деміаншин, П. Кеверег, О. Корсунівський, проф. О. Грановський, Г. Пастушенко, О. Турченко, А. Процай, д-р М. Гайдак; по 50 ц.: С. Рихлій, І. Якимів, П. Гайда, Е. Кирилюк, К. Рихлій, П. Андрушак, В. Говальський, В. Деміан, М. Говальська, І. Тофан, П. Самоток; по 25 ц.: А. Деміаншин, М. Кеверег, П. Саламандик, М. Рихлій, П. Пулеза 50 ц.; В. Мельник 50 ц.; Р. Ясенюк 50 ц.; Ясенюк, Л. Рибак, Соломон; дрібними 15 ц.

16-тий Відділ ОДВУ в Вунсакет, Р. Ай.

Колектор: Петро Гук. Зложили: по \$1: М. Чагарин, І. Паньків, Ю. Самборський, О. Костюк, П. Гук, М. Кінаш; О. Колісник 50 ц. Разом \$6.50.

35-тий Відділ ОДВУ в Вілмінгтон, Дел.

Колідувати ходили молоді хлопці й дівчата, прихильники нашої організації. Зложили: Т. Данило \$1.25; по \$1: Н. Крайчичини, П. Сас, Г. Косовський, І. Гринишини, П. Тираский, Т. Човган, Г. Платковський, Л. Качмар, Т. Гула, о. В. Кушаль; по 75 ц.: К. Саган, Д. Марчинини; по 50 ц.: С. Сеґан, Т. Сеґанішчак, І. Майт, М. Мильовський, М. Колодій, І. Івашко, П. Заніковський, І. Гичка, П. Зіганський, М. Заніковський, П. Доманський, І. Андрушак, П. Карналь, В. Шатинський, П. Гринишини, М. Майр, Д. Сивий, П. Бейер, О. Прокоп, І. Фабрика, П. Гамбіцький, О. Марко, Р. Хома, І. Занік, І. Ванькович, А. Майт, М. Богз, Р. Бітик, Л. Гнида, Г. Січка, Б. Вишневський, М. Базилує, Н. Циник, С. Подолук, І. Німець, А. Ковалів, М. Процай, І. Лопатка, І. Швед, І. Машей, Н. Гец, П. Процак, Ю. Циник, пані Момфр, Р. Босак, М. Адамик, С. Турний, С. Глиняк, І. Гарванко, М. Цибенко, О. Машей, Т. Особа; по 25 ц.: Р. Шерба, К. Косовська, М. Качмар, М. Бий, І. Баран, І. Білинський, С. Сивий, С. Ниччик, В. Стахів, Д. Сас, А. Лішніський. Разом \$41.55. З того призначено \$31.55 на низькоу боротбу, а \$10 на Рідну Школу.

Дітройт, Мін.

Члени 24-го Відділу ОДВУ зняли збірку на Карпатську Україну. Зложили: В. Дилик \$5; П. Стецько \$5; П. Федик \$2; по \$1: І. Сеґан, І. Каменський, П. Палайня, А. Котівч, А. Блашук; по 25 ц.: І. Ступек, Чмир, О. Васюник. Разом \$17.75.

НЮАРК, Н. ДЖ.

На Рідну Школу в Радеків. Жіноче Тов. Радеківщина переслало через Об'єднання \$50 на Рідну Школу в Радеків.

ПІТСБУРГ, ПА.

З віча на Карпатську Україну. Фіосиф Микитюк, переслав до Об'єднання від Комітету в Пітсбургу \$211.70, які прийшли з протестантського віча. Гроші призначені на Карпатську Україну.

БРОНКС, Н. Я.

Кояда на Карпатську Україну. Тов. Згоди, від. 210 У. Н. С. зазначалося колядою. Колідували: Т. Давидів, І. Франко, М. Дзюма, В. Якимський, А. Петраковська, Л. Кіндірись, А. Голдгрін, Д. Лукавий, Зложили: І. Могилевський \$3; по \$2: С. Салак, П. Маюк, М. Дойла, В. Бовен; В. Давковський \$1.50; по \$1: І. Романів, М. Дзюма, Т. Данило, Л. Кіндірись, В. Гнида, А. Періжок, Б. Голдгрін, А. Петраковська, С. Пугурин, І. Маркевич, І. Пашинин, Д. Лукавий, І. Франко, К. Франко, І. Рід, С. Завадовський, М. Новак, В. Закалужин, А. Беробська, П. Соболевський, А. Цигит, П. Зитковський, П. Корній, А. Петлар, А. Пелех; по 50 ц.: В. Лембергер, П. Сеґанович; по 25 ц.: М. Мильовський, М. Косовська. Разом закладували \$39. Розходою на газетину було \$1. Гроші в сумі \$38, вислали через Об'єднання на Карпатську Україну. І. Франко, секр.

НОРТФОРД, КОНН.

Зі срібного весілля на „Карпатську Україну“.

Громадяни Володимир і Марія Березицькі обходили 19 лютого ц. р. 25-літній ювілей свого подружжя. Їх приятелі влаштували їм несподівану завітану. При завітанні та завітанні прийшли не забути і за Рідну Край, в якому наш нарід переходить великі терпіння. Гр. І. Хоме-

та пригадав про це прийняти і сказав, що нашим обов'язком звидіє пограти нашим братам. Переведено збірку на Карпатську Україну, яка принесла \$29. Гроші вислали через Об'єднання.

Зложили: В. і Марія Березицька \$10; їх діти — Рудольф, Мирослав, Ольга, Фіосифа, Темофій, Юлія — \$6; Агафія Будзак \$5; по \$1: Хомета, Бурбела, Куць, Палісний, Фурі, П. Березицький, пані Матвійчук, Гіна.

О. Гіна.

ЕН АРБОР, МІШ.

На Карпатську Україну.

Д-р Ю. Бахур, переслав через Об'єднання \$6 на Карпатську Україну. Ті гроші зібрав з власної ініціативи гр. Фіосиф Якимський. Жертвували по \$1: П. Дзюк, І. Кришак, А. Карковський, Г. Новак і С. Новак.

СЕЙЛЕМ, МАСС.

З забави на Карпатську Україну.

Дня 11 лютого ц. р. зібрався ширі українці, старші і молодші, з Сейлем, Пібоді, Беверлі, Масс., на забаву, дохід з якої був призначений на Карпатську Україну. Повний дохід був \$29, які переслали через Об'єднання на призначену ціль.

С. Ярош, пресд.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Квартальні збори Тов. ім. І. І. Франка, від. 83, відбулися в неділю, 19 березня, в годині 1. пополудні, в домі У. А. Горжана, 847 Норт Фрейкінг ул. Проситися членів прийти на ці збори, де маємо багато справ до подолання. — С. Чорномаз, секр.

Міліан Егерс була вибрана телегеністичною красою Америки на першому конкурсі краси при допомозі телевізії, що відбувся недавно в Нью Йорку. З нею радіювальний комік Філ Бейкер, котрий склав їй вітання в імені суддів.

НАШЕ ЗАІНТЕРЕСУВАННЯ

Далеко більше ніж інтерес у справах нашого звання є наше заінтересування служити людству.

Ми можемо не зважати на фінансові умовини, бо ми переконалися, що служили добре приносять власну нагороду, достаточну і недотикальну.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne

Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

В четвер, 23. лютого, помер по довгій і тяжкій недугі

ВАСИЛЬ ГОРІШНИЙ,

член 394. відділу У. Н. Союзу в Ленсінг, Мішген (давніше в Моисей, Па.), а зівстав похований в суботу, 25. лютого.

Покійний був примірним громадянином і всім його родина належала до українських за-помогоних організацій.

Він оставив жену Евдокію й чотирьох дітей: Івана, Миколу, Володимир і Стефана.

З. П. П.

Д. Т. Л., секр.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

РЕСТОРАН НА ПРОДАЖ.

Першої класи, в добрім місці, вироблений через 20 літ. Голоситися до

Миколи Зарудного,

15 Charlton Street, Newark, N. J.

ДО ХОРИХ

Багато жінок і чоловіків, що терплять зприводу тяжкої недуги шлунка, серця, нервів, лямбого, ніг, паралізу і багатьох інших небезпечних недуг, є нині здорові. Без ріжнни, що Вас болить і як довго, зверніться до нас нині, а знайдете повну раду в українській мові. Можна також писати до:

ХІРОПРАКТИЧНЕ БЮРО

195-2nd Ave. (plg 12 vul.) New York

Години: від 10. рано до 8. веч.

В неділ: від 10. рано до 1. поп.

Д-Р ЮРІЯ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,

ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділ рано від 10 до 12.

МІРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжнни, як далеко пома Ньюарком. Враз потреби теле-фонуйте до нас. Обслуга шери і чесна. — Office:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Удиртепкер

заряджує погребам по ціні та шизькій, як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: Gramercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ

В БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL

707 PROSPECT AVENUE,

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Melrose 5-6577

ТАРЗАН І ЗАБОРОНЕНЕ МІСТО.

На вістку, що Гелену піврвали атарці, цілий табір обернувся у замішання. Кількох чоловіків кинулись на всі боки за нею шукати. Але по якійсь часі вони всі вернулися до табору, щоб ствердити щезраз сїмну вістку: Гелена пропала. Тетан поважно заявив: „Мені прикро це вам говорити, але ви вже її ніколи не побачите“. „Чому?“ з поспіхом запитав батько Гелени.

„Бо після всякої правдоподібності вони заведуть її до святині „Матері всіх жемчугів“. Там вони зроблять з неї жрекиню цієї святині. Ані один чужинець на світі ще не зміг дістатися туди і вийти звідтам живим. Тому й ви краще зробіте, коли не пробувати-мете цього. Забудьте доньку, вертайтеся до дому“. Ці слова пригнобили всіх до краю.

Але Тарзан не поділяв думки Тетана. Він був зворушений. Підійшовши до Тетана він взяв його за руку і сказав: „Ходім, Тетане, і стариймося такі відшукати Гелену“. „Я сказав, що це злишній труд. Вони цілком певно до-тепер дісталися вже до ріки. Звідтам човном вони дістануться до нутра міста, а тоді все пропаде. Ми не маємо спо-соби їх наздігати“.

Та нагло очі Тетана засвітілись і він немов би щось нагадав. „Стрив